

A Pécsi Ítéltábla a dr. Barabás Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** címe felperesnek - a **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében - amely perbe az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott a dr. Takács Orsolya Kitti jogi előadó által képviselt **Alperesi beavatkozó** (címe) beavatkozó - a **K** Törvényszék 2012. december 3. napján kelt 24.P.20.962/2012/15. számú ítélete ellen a felperes által 16. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

### **Ítéletet:**

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### **I nd o k o l á s**

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az önálló bírósági végrehajtó alperes foganatosítja a felperes jogelődje, a **FT Kft.**, mint végrehajtást kérő kérelme alapján **K.T.** adóssal szemben 4.800.000 forint és járulékai behajtására indult végrehajtást. A végrehajtási lapot a **Z** Bíróság állította ki 2011-Vh.1728/2007. szám alatt, az 2007. december 10. napján érkezett az alpereshez. A végrehajtást kérő személyében a jogutódlást 2008. január 25-én állapította meg a **Z** Városi Bíróság 6. számú végzésével.

Az alperes, mint önálló bírósági végrehajtó 2008. március 17. napján kereste meg az illetékes földhivatalokat végrehajtási jog bejegyzése iránt **K.T.** adós tulajdonában álló több ingatlanra vonatkozóan. Ezt követően 2008. július 2-án 7.675.097 forintot foglalt le az ifj. **V.E.** önálló bírósági végrehajtó előtt folyamatban volt végrehajtási eljárásban az adóssal szemben elrendelt ingatlanárverés árverési vételárból, mint követelésből.

A végrehajtást kérő felperes 2010. január 6-án tájékoztatta írásban arról az önálló bírósági végrehajtó alperest, hogy **K.T.** adós tulajdonában áll a **XXX-000** forgalmi

rendszámú, N típusú személygépkocsi. A gépjármű-nyilvántartási adatok beszerzését követően a 2010. február 9-én kelt, 0084.V.869/2007/34. számú foglalási jegyzőkönyvben az alperes lefoglalta a K.T. adós tulajdonát képező említett gépjárművet 1.600.000 forint becsértéken.

Rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal a 2010. február 16-i megkeresésére arról tájékoztatta az önálló bírósági végrehajtó alperest, hogy K.T. adósnak késedelmi pótlékkal együtt 28.207.104 forint adóbírság, önellenőrzési pótlék és köztartozása áll fenn, amelyre a végrehajtást H.T. önálló bírósági végrehajtó folytatja. H.T. önálló bírósági végrehajtó 156.AV.139/2008/26. számú, 2010. május 17. napján kelt követeléslefoglalással az APEH Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatóság végrehajtást kérőnek K.T. adóssal szembeni végrehajtási ügyében a kimutatáson feltüntetett 30.975.929 forintot lefoglalta adótartozásra.

A felperes keresetében 1.600.000 forint államigazgatási jogkörben okozott kár és 2011. május 26. napjától ennek a Ptk.301.§-ának (1) bekezdésében írt törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az önálló bírósági végrehajtó alperest. Követelését arra alapította, hogy a végrehajtási eljárás megkezdésekor az alperes elmulasztotta lefoglalni az adós tulajdonát képező N típusú személygépkocsit. Késedelmes intézkedésével hozzájárult ahhoz, hogy az adós a járművet kivonja a végrehajtás alól oly módon, hogy ismeretlen helyre távozott. A kárát a gépjármű becsértékével azonos összegben jelölte meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, és előadta, hogy a perbeli gépjárművet 2007. március 1. napján kivonták a forgalomból gépjárműadó nem fizetése miatt, az az általa eszközölt ingófoglaláskor nem volt fellelhető, és az adós maga is ismeretlen helyen tartózkodik. Emellett kiemelte, hogy az APEH Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatóság a gépjárművet 28.207.104 forint követelés erejéig lefoglalta. Az alperes oldalán beavatkozott biztosító szintén a kereset elutasítását kérte, azt mind jogalapjában, mind összegében vitatta. Előadta, hogy a felperes a rendes jogorvoslati lehetőségeket nem merítette ki a végrehajtási eljárásban, továbbá kára sem keletkezett.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította azzal az indokolással, hogy a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 165.§-ának (1) bekezdésében írt kielégítési sorrendben az e) pontos adótartozás a felperes f) pontos egyéb követelését megelőzi. K.T. adós 28.000.000 forintot meghaladó adótartozására figyelemmel pedig nem volt várható, hogy a gépjárműre folytatott végrehajtásból a felperes az adóssal szemben fennálló követelése részben vagy egészben kielégíthető legyen, így a felperesnek kára nem keletkezett. Ezért az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének egyéb feltételeit - okozati összefüggés, jogellenes, felróható magatartás, a kár jogorvoslattal való elháríthatósága, illetve az a jogorvoslati lehetőség igénybevétele - nem is vizsgálta. Ítéletében felhívta a Ptk.339.§-ának (1) bekezdését és 349.§-ának (1) bekezdését is.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és az alperest a keresettel egyező 1.600.000 forint államigazgatási jogkörben okozott kár, valamint annak járuléka megfizetésére kötelezését kérte. Előadta, hogy az alperes csak állította, de nem bizonyította, hogy az APEH Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatósága lefoglalta volna a perbeli gépjárművet. A nyilvántartás adatai szerint 2007. június 6. napján a Z Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala javára került bejegyzésre elidegenítési és terhelési tilalom a gépkocsira. Nem tisztázta azonban az elsőfokú bíróság, hogy az elidegenítési és terhelési tilalom alapjául szolgáló követelés milyen jogviszonyból származik és milyen összegű.

Felhívta a figyelmet, hogy H.T. önálló bírósági végrehajtó nem intézkedett a gépkocsi lefoglalása iránt. A felperes által folyamatba tett végrehajtási eljárásban pedig a felperesi követelést megelőző adóhatósági követelés nem került érvényesítésre, így az elsőfokú bíróság által felhívott kielégítési sorrend alapján a jelen végrehajtási eljárásban a felperes követelését nem előzi meg a több, mint 28.000.000 forint összegű adótartozás. Azt sem tisztázta az elsőfokú bíróság, hogy az adóhatóság mikor kezdeményezett végrehajtást: azt megelőzően, hogy a felperes megelőlegezte az ingóvégrehajtás költségeit, vagy azt követően.

Hivatkozott továbbá arra, hogy a kár mértékét az alperes nem vitatta. Állította, hogy az alperes magatartása és a felperes oldalán bekövetkezett kár között okozati összefüggés áll fenn. Ezért elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, a jogi indokolása sem mindenben helytálló, érdemi döntése mégis helyes, ezért a másodfokú bíróság az ítéletet a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a tényállást az alábbiakkal pontosítja, illetve kiegészíti a K Törvényszék előtt 24.P.20.962/2012/2. szám alatt csatolt, 0084.V.869/2007. számú végrehajtói iratok alapján:

Az önálló bírósági végrehajtó alperes 2008. február 25-én felhívást címzett a felperes jogelődje, a FT Kft. végrehajtást kérő felé az összesen 896.073 forint végrehajtási költségből 85.000 forint költségrész megelőlegezésére. A felperes jogelődje a 85.000 forint költségelőleget megfizette, az 2008. március 4-én átutalással érkezett meg az alpereshez. Erről a bevételi bizonylatot 2008. április 3-án állította ki az alperes.

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal a K.T. adóssal szemben adó, bírság, önellenőrzési pótlék, köztartozás címén fennálló 28.207.104 forint tartozás végrehajtására folyamatban lévő ügyet 2008. február 8. napján adta át továbbfolytatásra a Vht.4.§-ának (1) bekezdése alapján H.T. önálló bírósági végrehajtónak.

Az önálló bírósági végrehajtó alperes 2008. március 17-én, 0084.V.869/2007/3. szám alatt megkereste a Z Földhivatalt K.T. adós Z belterület 0000Z0/1. helyrajzi számú, „lakás” megnevezésű ingatlanon fennálló  $\frac{1}{8}$  tulajdoni hányadára, a z 00000 helyrajzi számú zártkert ingatlanon fennálló  $\frac{1}{2}$  tulajdoni hányadára, a z belterület 0000 helyrajzi számú ingatlanon fennálló  $\frac{1}{2}$  tulajdoni hányadára, valamint megkereste a N Földhivatalt az A belterület 00/6 helyrajzi számú ingatlanon fennálló  $\frac{2}{18}$  tulajdoni hányadára, a P belterület 00. helyrajzi számú ingatlanon  $\frac{13}{20}$  tulajdoni hányadára, a P belterület 00 helyrajzi számú ingatlanon fennálló  $\frac{11}{40}$  tulajdoni hányadára, a P belterület 00. helyrajzi számú ingatlan  $\frac{1}{2}$  tulajdoni hányadára, a P külterület 000 helyrajzi számú ingatlanon fennálló  $\frac{1}{2}$  tulajdoni hányadára, a P külterület 000/2. helyrajzi számú ingatlanon fennálló  $\frac{1}{2}$  tulajdoni hányadára, a P külterület 000/2. helyrajzi számú ingatlanon fennálló  $\frac{1}{2}$  tulajdoni hányadára, a P külterület 000/3. helyrajzi számú ingatlanon fennálló  $\frac{1}{2}$  tulajdoni hányadára, a P külterület 000/4. helyrajzi számú ingatlanon fennálló  $\frac{1}{2}$  tulajdoni hányadára, a P külterület 000/5. helyrajzi számú ingatlanon fennálló  $\frac{1}{2}$  tulajdoni hányadára, a P külterület 000/1. helyrajzi számú ingatlanon fennálló  $\frac{1}{2}$  tulajdoni hányadára, az A belterület 00/4/C/1. helyrajzi számú ingatlanon fennálló  $\frac{2}{18}$  tulajdoni hányadára és az A belterület 00/4/H/1. helyrajzi számú ingatlanon fennálló  $\frac{1}{1}$  arányú tulajdoni hányadára 4.800.000 forint tőke és járulékai erejéig a felperes javára végrehajtási jog bejegyzése végett. A földhivatal a P 00, 000, 000/2, A 00/6 számú ingatlanokon a széljegyek elintézéséig a végrehajtási jog bejegyzését függőben tartotta, a többi ingatlanra bejegyezte a végrehajtási jogot, a P 00 helyrajzi számú ingatlan kivételével, arra elutasította.

Az alperes 2008. július 2-án, 0084.V.869/2007/21. szám alatt lefoglalta az ifj. V.E. önálló bírósági végrehajtó előtt végrehajtás alatt álló P 000/2., 000/3., 000/4. és 00. helyrajzi számú ingatlanok árverési vételárából a felperes akkor fennálló - a végrehajtási járulékkal együtt - 7.675.097 forint követelését.

A K Központi Hivatala által nyilvántartott, 2010. január 14-i adatok szerint a XXX-000 forgalmi rendszámú, N. 2,7 TDI típusú személygépkocsi tulajdonosa K.T. adós 2003. szeptember 9. óta. Tulajdonjogának kezdetétől a gépkocsit a ... Rt. javára opció terhelte. A gépkocsi 2007. március 1. napján a forgalomból kivonásra került gépjárműadó-fizetés elmulasztása miatt. Emellett 2007. június 6-i hatálybalépési dátummal a gépjármű lefoglalásra, valamint elidegenítési és terhelési tilalom alá került Z Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adóosztálya javára.

Az önálló bírósági végrehajtó alperes a perbeli gépkocsit foglalási jegyzőkönyvvel ugyan lefoglalta, azonban birtokba nem vette. Sem az adós, sem a tulajdonában álló perbeli gépkocsi holléte nem derült ki az eljárás folyamán.

Az ítélet jogi indokolását a másodfokú bíróság az alábbiakkal egészíti ki:

Az állandó bírói gyakorlat szerint az önálló bírósági végrehajtó tevékenységével, intézkedésével vagy azok elmulasztásával okozott kárért az önálló bírósági végrehajtó az államigazgatási jogkörben okozott kár szabályai szerint felel a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 236.§-ának (1) bekezdésére, a Ptk.339.§-ának (1) bekezdésére, valamint a Ptk.349.§-ának (1) és (3) bekezdésére tekintettel.

Az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítéseinek feltételeit: jogellenes magatartás, bekövetkezett kár, a kár és a jogellenes magatartás közötti okozati összefüggés, felróhatóság, a kár rendes jogorvoslással nem elhárítható, továbbá a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket a károsult igénybe vette. Nem értett azonban egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet azon megállapításával, miszerint a felperesnek nem merült fel kára a gépjármű végrehajtás alóli elvonásával, az alábbiak miatt:

A Vht.32.§-ának (1) bekezdése értelmében végrehajtható okirat alapján az adós lakóhelye szerinti önálló bírósági végrehajtó foganatosítja a végrehajtást.

A Vht.47.§-ának (1) bekezdése alapján a végrehajtási eljárás eredményes lefolytatása érdekében a végrehajtó szükség esetén beszerzi az adós végrehajtás alá vonható vagyontárgyaira vonatkozó adatokat (ingó, ingatlan vagyon stb.). Ennek során megkeresheti az adósra és vagyonára vonatkozó adatokat kezelő hatóságokat, szervezeteket, így különösen pl. a gépjárműveket nyilvántartó hatóságot (Vht.47.§-ának (2) bekezdése).

A Vht.84.§-ának (1) bekezdése szerint ha az adós a végrehajtható okiratban feltüntetett kötelezettségét önként nem teljesítette, a végrehajtó az adós ingóságait foglalási jegyzőkönyvben összeírja, és ilyen módon lefoglalja. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése kimondja, hogy az ingófoglалásra a végrehajtási költség megelőlegezésének időpontjától számított 30 napon belül kerül sor.

A Vht.103.§-ának (1) bekezdése szerint gépjármű foglalása esetén a végrehajtó köteles a forgalmi engedélyt és a gépjármű törzskönyvét is lefoglalni. Ha ez bármilyen okból nem lehetséges, a forgalmi engedély, illetve a törzskönyv lefoglalásának megghiúsulását és ennek okát a foglalási jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. A (2) bekezdés alapján a végrehajtó a foglalási jegyzőkönyv másolatát, valamint a lefoglalt forgalmi engedélyt és törzskönyvet megküldi a gépjármű-tulajdonos lakcíme vagy székhelye szerint illetékes közlekedési igazgatási hatóságnak. Ha a forgalmi engedély vagy a törzskönyv lefoglalása megghiúsult, a végrehajtó a foglalási jegyzőkönyv másolatának megküldésével egyidejűleg felhívja a közlekedési igazgatási hatóságot, hogy a gépjárművet vonja ki a forgalomból; a hatóság köteles e felhívásnak haladéktalanul eleget tenni. A (3) bekezdés szerint a végrehajtó a gépjárművet a járműnyilvántartásban szereplő adatok alapján is

lefoglalhatja, ha az adós a gépjármű tulajdonosaként van a nyilvántartásba bejegyezve; a közlekedési igazgatási hatóság a végrehajtó megkeresése alapján ilyenkor is a (2) bekezdés szerint jár el.

A bevételi pénztárbizonylat adatai alapján egyértelmű, hogy a felperes a végrehajtás költségeit megelőlegezte, és a költségelőleg 2008. március 3. napján megérkezett a végrehajtóhoz. Az ezt követő 30 napon belül - 2008. április 2-ig - tehát a végrehajtónak az ingófoglalást foganatosítania kellett volna. E kötelezettségét nem vitásan elmulasztotta. A felperes figyelemfelhívása után csupán 2010. február 9-én került sor a gépjármű lefoglalására a nyilvántartó adatai alapján. A gépjármű azonban ekkor sem került fizikailag a végrehajtó birtokába, annak holléte továbbra is ismeretlen.

Ugyan az idézett jogszabályszöveg értelmében a végrehajtó nem köteles megkeresni, csupán megkeresheti a gépjármű nyilvántartót, azonban az ingófoglalást köteles végrehajtani 30 napon belül. Annak érdekében, hogy ez utóbbi kötelezettségének eleget tudjon tenni, célszerű rögtön megkeresnie a gépjármű-nyilvántartót az adós tulajdonában álló gépkocsi adatainak közlése érdekében. Ezt a lehetőséget az alperes végrehajtó nem vitásan elmulasztotta; így nem védekezhet azzal, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A gépkocsi becsértékét a végrehajtó alperes határozta meg 1.600.000 forintban. Ekkora összegű kára keletkezhetett tehát a felperesnek a végrehajtó késedelme miatt.

A felperes a Vht. 217.§-ában szabályozott végrehajtási kifogást nem terjesztett elő a végrehajtó késedelmes intézkedésével szemben, azonban a jogorvoslatnak ez a lehetősége egyébként sem lett volna alkalmas kára elhárítására. Az alperes önálló bírósági végrehajtó ugyanis az elmulasztott intézkedését a felperes értesítése nyomán, a körülmények által lehetővé tett rövid időn belül, pótolta. A személygépkocsi azonban ekkor már nem volt meg.

Osztotta a másodfokú bíróság a felperes fellebbezésében írt azt az álláspontot, miszerint a más végrehajtási eljárás keretében érvényesített követelést nem lehet figyelembe venni a konkrét végrehajtási ügy sorrendjében. A Vht.-t egységesen értelmezve a Vht.165.§-ának (1) bekezdése szerinti kielégítési sorrendet az adott vagyontárgyra vezetett végrehajtásokkal összefüggésben kell érteni. A perbeli személygépkocsit pedig az elsőfokú bíróság ítéletével ellentétben az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatósága javára bejegyzett adótartozás nem terhelte.

Valóban volt K.T. adósna az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal felé 28.207.104 forint adó- és köztartozása, amely 2008. február 8. napján került továbbfolytatásra H.T. önálló bírósági végrehajtóhoz, azonban a végrehajtói iratok között 23. sorszám alatt elfekvő K Központi Hivatalának adatai szerint ezen tartozásra a gépjármű nem került lefoglalásra. A gépjármű-nyilvántartó adatai alapján csak Z Megyei Jogú

Város Polgármesteri Hivatala Adóosztálya felé elmulasztott gépjárműadó miatt került elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzésre. Az APEH-tartozás és a helyi önkormányzat fennálló gépjárműadó-tartozás tehát nem azonos, hanem két különböző teher. A helyi önkormányzat felé fennálló gépjárműadó keletkezésének időpontjára és fennálló összegére vonatkozóan nincs peradat. Nagy valószínűséggel azonban nem éri el a felperes perbeli, járulékokkal együtt 7.911.338 forintos követelését.

Mindezek ellenére nem találta alaposnak a másodfokú bíróság sem a felperes követelését. Az alperes kése delme és a felperes oldalán a meg nem térült követelésben jelentkező kár között ugyanis nincs szoros ok - okozati összefüggés, nem áll fenn szerves kapcsolat.

A gépjármű jelenleg valóban nincs meg, azonban nincs arra utaló adat a periratok között, hogy 2008. április 2-án meglett volna. A korábban kifejtettek szerint pedig felperes tévesen hivatkozott az alperes 2005. évtől kezdődő kése delmére. Emellett a gépkocsi 2003. szeptembertől kezdődően, még az ingó foglalás 2010. február 9-i időpontjában is, pénzintézeti opcióval volt terhelt, továbbá elidegenítési és terhelési tilalom terhelte gépjárműadó tartozás miatt. Ezen túlmenően - nem a kielégítési sorrendben, de az ügy egyéb körülményei között - figyelembe kellett venni azt a tényt is, hogy K.T. adósnak az adóhatóság felé nagy összegű, 28.000.000 forintot meghaladó adó tartozása állt fenn már a végrehajtási költségek előlegezése előtt. Így a gépjárműnek az állami adóhatóság felé fennálló adó tartozás miatti le foglalása ésszerűen várható volt.

A fentieken túl az önálló bírósági végrehajtóként eljáró alperes K.T. adós tulajdonában álló ingatlanokat és 7.675.097 forint értékű követelést is le foglalt, így a felperes ezekből kielégítést nyerhet sikeres árverés esetében.

A felperes tehát nem esett el attól a lehetőségtől, hogy az adóssal szembeni követeléséhez hozzájusson.

Mindezekre tekintettel - az okozati összefüggés hiánya miatt - utasította el a másodfokú bíróság a felperes keresetét.

A felperes sikertelenül fellebbezett, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján ő köteles viselni a saját költségét (a lerótt fellebbezési illetéket és ügyvédi munkadíjat).

Az alperes jogi képviselő nélkül járt el, az alperesi beavatkozó pedig fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő, így a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, arról a bíróságnak rendelkeznie nem kellett.

A másodfokú bíróság az ítéletét tárgyaláson kívül hozta meg a Pp.256/A.§-ának (1) bekezdés f) pontja és (4) bekezdése alapján.

P é c s , 2013. május 16.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vogyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné  
dr. Baranyabán Judit s.k. bíró